

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐÀO THỊ CHIÊM

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ CÔNG TÁC DỒN ĐIỀN ĐỔI THỬA
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN THANH LIÊM, TỈNH HÀ NAM
GIAI ĐOẠN 2011 - 2014**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Chuyên ngành: QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Mã số: 60.85.01.03

Thái Nguyên - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐÀO THỊ CHIÊM

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ CÔNG TÁC DÒN ĐIỀN ĐỔI THỬA
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN THANH LIÊM, TỈNH HÀ NAM**

GIAI ĐOẠN 2011 - 2014

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Chuyên ngành: QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Mã số: 60.85.01.03

Người hướng dẫn khoa học : PGS.TS. ĐẶNG VĂN MINH

CHỮ KÝ PHÒNG QLĐTSĐH

CHỮ KÝ KHOA CHUYÊN MÔN

CHỮ KÝ GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN

Thái Nguyên - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong các công trình nghiên cứu nào khác.

Tôi xin cam đoan rằng các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc.

Học viên

Đào Thị Chiêm

LỜI CẢM ƠN

Trước hết, với tình cảm chân thành và lòng biết ơn sâu sắc, tôi xin gửi lời cảm ơn đến Thầy giáo **PGS.TS. Đặng Văn Minh** - Người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo trong Khoa Quản lý tài nguyên và các thầy giáo, cô giáo thuộc Khoa Quản lý sau đại học Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin cảm ơn UBND huyện Thanh Liêm; UBND các xã: Thanh Tân, Thanh Thủy, Thanh Nguyên và các hộ gia đình ở 3 xã trên đã cung cấp số liệu thực tế và thông tin cần thiết để tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn đồng nghiệp, bạn bè, cùng toàn thể gia đình, người thân đã động viên tôi trong thời gian học tập và rèn luyện.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2015

Học viên

Đào Thị Chiêm

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BQ	Bình quân
BVTV	Bảo vệ thực vật
CC	Cơ cấu
CĐ	Chuyển đổi
CNH - HĐH	Công nghiệp hóa hiện đại hóa
CNNN	Công nghiệp nặng
CP	Chính phủ
DĐĐT	Dồn điền đổi thửa
DT	Diện tích
ĐBSH	Đồng bằng Sông hồng
ĐBSCL	Đồng bằng sông Cửu Long
ĐVT	Đơn vị tính
GTSX	Giá trị sản xuất
HTX	Hợp tác xã
KHKT	Khoa học kỹ thuật
KT - XH	Kinh tế - xã hội
KN	Kiểm nông
LĐ	Lao động
NN - DV	Nông nghiệp - dịch vụ
NĐ	Nghị định
NN	Nông nghiệp
NTTS	Nuôi trồng thủy sản
SDĐ	Sau dồn đổi
TĐĐ	Trước dồn đổi
TN	Thuần nông
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG VÀ HÌNH

Trang

Bảng 1.1 Diện tích và số thửa ruộng của mỗi hộ nông dân Trung Quốc.....	11
Bảng 1.2. Mức độ manh mún ruộng đất ở các vùng trong cả nước.....	14
Bảng 1.3. Tỷ lệ các hộ theo quy mô diện tích canh tác bình quân 1 hộ (%)..	15
Bảng 1.4. Mức độ manh mún ruộng đất ruộng đất ở một số tỉnh vùng ĐBSH ..	16
Bảng 3.1: Một số chỉ tiêu kinh tế của huyện Thanh Liêm giai đoạn 2013 - 2014.....	36
Bảng 3.2: Bảng hiện trạng sử dụng đất của huyện Thanh Liêm năm 2014 ...	41
Bảng 3.3 Thực trạng ruộng đất của huyện năm 2010	43
Bảng 3.4. Diện tích đất nông nghiệp tham gia dồn điền đổi thửa huyện Thanh Liêm năm 2012, 2013	46
Bảng 3.5. Tình hình sử dụng thửa đất của huyện Thanh Liêm	47
Bảng 3.6. Sự thay đổi canh tác của huyện sau dồn điền đổi thửa	49
Bảng 3.7. Hệ thống giao thông thủy lợi nội đồng đã hoàn thiện của huyện..	50
Bảng 3.8. Kết quả dồn điền đổi thửa xã Thanh Nguyên	52
Bảng 3.9. Kết quả dồn điền đổi thửa xã Thanh Thủy	53
Bảng 3.10. Kết quả dồn điền đổi thửa xã Thanh Tân	54
Bảng 3.11. Những thông tin chung về nhóm hộ điều tra	57
Bảng 3.12. Diện tích bình quân đất nông nghiệp của nhóm hộ điều tra.....	59
Bảng 3.13. Sự tham gia của các hộ điều tra trong quá trình dồn điền đổi thửa	60
Bảng 3.14. Tình hình sử dụng đất nông nghiệp của nhóm hộ điều tra trước và sau dồn đổi.....	61
Bảng 3.15. Sự thay đổi cơ cấu các loại đất nông nghiệp trước và sau dồn đổi ở các nhóm hộ điều tra	63
Bảng 3.16. Sự thay đổi cơ cấu cây trồng sau dồn điền đổi thửa.....	65
Bảng 3.17. Quyết định đầu tư máy móc sau dồn điền đổi thửa.....	66

Bảng 3.18. Tác động về mức cơ giới hóa sau dồn điền đổi thửa năm 2014 ..	67
Bảng 3.19. Mức độ đầu tư, chi phí của các hộ trên một sào lúa trước và sau dồn đổi.....	69
Bảng 3.20. Kết quả giá trị sản xuất ngành trồng trọt của các hộ điều tra	71
Bảng 3.21 Cơ cấu lao động của nhóm hộ điều tra trước và sau dồn đổi	72

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG VÀ HÌNH	iv
MỤC LỤC	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
2.1. Mục tiêu chung.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	2
3.1. Ý nghĩa trong thực tiễn.....	2
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	3
1.1. Đất nông nghiệp, tác động của việc tập trung ruộng đất và các chủ trương liên quan đến tập trung ruộng đất.....	3
1.1.1. Khái niệm về đất nông nghiệp.....	3
1.1.3. Vai trò của đất nông nghiệp.....	3
1.1.4. Một số vấn đề về tập trung ruộng đất.....	5
1.1.5. Tác động của tập trung ruộng đất trong sản xuất nông nghiệp.....	6
1.1.6. Các chủ trương chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước liên quan đến tập trung ruộng đất.....	7
1.2. Các mối quan hệ trong quá trình sử dụng ruộng đất.....	9
1.3. Thực trạng manh mún đất đai và hậu quả.....	10
1.3.1. Thực trạng manh mún ruộng đất ở một số nước trên thế giới.....	10
1.3.2. Tình trạng manh mún ruộng đất ở Việt Nam.....	12
1.3.3. Những ảnh hưởng do tình trạng manh mún ruộng đất gây ra đối với sản xuất nông nghiệp.....	16

1.3.4. Nguyên nhân của tình trạng manh mún ruộng đất ở Việt Nam	18
1.4. Mục đích, yêu cầu, vai trò và nguyên tắc của dồn điền đổi thửa đất nông nghiệp.....	19
1.4.1. Mục đích của dồn điền đổi thửa đất nông nghiệp.....	19
1.4.2. Yêu cầu của dồn điền đổi thửa đất nông nghiệp.....	20
1.4.4. Vai trò của dồn điền đổi thửa đất nông nghiệp	22
1.5. Công tác dồn điền đổi thửa đất nông nghiệp trong nước.....	23
1.6. Một số công trình nghiên cứu có liên quan.....	28
CHƯƠNG 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	30
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	30
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu.	30
2.3. Nội dung nghiên cứu.....	30
2.3.1. Đánh giá điều kiện tự nhiên – kinh tế, xã hội của huyện Thanh Liêm.	30
2.3.2. Thực trạng sử dụng đất trên địa bàn huyện.....	30
2.3.3. Kết quả dồn điền đổi thửa huyện Thanh Liêm	30
2.3.4. Đánh giá hiệu quả công tác dồn điền đổi thửa trên địa bàn huyện.....	30
2.3.5. Những thuận lợi và khó khăn trong công tác dồn điền đổi thửa ở huyện Thanh Liêm, đề xuất giải pháp.....	31
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.4.1 Phương pháp chọn điểm nghiên cứu	31
2.4.2. Phương pháp thu thập thông tin, số liệu.....	31
2.4.3. Phương pháp xử lý thông tin số liệu và phân tích.....	32
2.4.4. Các chỉ tiêu phân tích	32
CHƯƠNG 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	34
3.1. Điều kiện tự nhiên - kinh tế xã hội của huyện Thanh Liêm	34
3.1.1. Điều kiện tự nhiên, tài nguyên và cảnh quan môi trường	34
3.1.3. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên - kinh tế xã hội.....	38

3.2. Thực trạng quản lý và sử dụng đất đai	39
3.2.1. Thực trạng quản lý đất đai.....	39
3.2.2. Thực trạng sử dụng đất	41
3.3. Công tác dồn điền đổi thửa trên địa bàn huyện Thanh Liêm	42
3.3.1. Nghiên cứu các chính sách về công tác dồn điền đổi thửa trên địa bàn huyện Thanh Liêm.....	42
3.3.2. Kết quả dồn điền đổi thửa ở huyện Thanh Liêm.....	45
3.3.3. Sự thay đổi diện tích đất canh tác sau dồn điền đổi thửa	48
3.3.4. Kết quả dồn điền đổi thửa ở các xã điều tra.....	52
3.3.5. Thực trạng dồn điền đổi thửa ở các nhóm hộ điều tra.....	55
3.4. Đánh giá chung về hiệu quả công tác dồn điền đổi thửa huyện Thanh Liêm	73
3.4.1. Hiệu quả kinh tế.....	73
3.4.2. Hiệu quả xã hội.....	75
3.4.3. Hiệu quả môi trường.....	77
3.4.4. Hiệu quả trong lĩnh vực quản lý đất đai	78
3.5. Thuận lợi, khó khăn và giải pháp trong công tác dồn điền đổi thửa.....	79
3.5.1. Thuận lợi	79
3.5.2. Khó khăn.....	80
3.5.3. Giải pháp	81
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	86
1. Kết luận	86
2.1. Đối với Nhà nước.....	87
2.2. Đối với các hộ nông dân	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO	88